

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी-वेरावलम्
शास्त्रीकक्षा षष्ठसत्रम्, बाह्यछात्रेभ्यः स्वाध्यायकार्यम्

विषयः वास्तुशास्त्र

प्रश्नपत्रम्- ७

कुल गुणाः 30

CE-3.6.11.

संदर्भग्रंथः वास्तुमञ्जरी

युनिट - १

१०

प्रश्न- १(अ) निम्नलिखितानां श्लोकानां ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत।

०५

(१) जिनाग्रे समवसरणं मुखाग्रे (शुकाग्रे ?) गूढमण्डपः।

चतुर्विंशति द्विपञ्चाशद् वा द्विसप्ततिः प्रक्रमैः॥

जिनालये चतुर्दिक्षु युक्तं स्यात् जिनमन्दिरम्॥

(२) भिदृशिलोर्ध्व(र्द्ध) प्रासादे एकहस्ते युगाङ्गुलम्।

अर्द्धाङ्गुलं वृद्ध्या तु तावत् पञ्चाशत करान्॥

(३) रेखागर्भं समाशस्ता विस्तीर्णवान् सङ्कटा।

उरुश्रृङ्गाणि भद्रेस्युरेकादितो नवांतकम्॥

(४) श्रृङ्गोरुश्रृङ्गं प्रत्यङ्गं गणयेत्तदंडकानि हि॥

तवङ्गा तिलकं कर्णे कुर्यात् प्रासादभूषणम्।

(५) कर्णे श्रृङ्गाद्वयं श्रृङ्गो परिष्ठात् तिलकं रथे॥

नद्यामेकैकं तिलकं भद्रे श्रृङ्गं त्रयं न्यसेत्।

श्रीवृक्षस्तत्र कर्णे त्रिश्रृङ्गैः स्यादमृतोद्भवः॥

(ब) प्रासादनिर्माणे दृष्टिवेधनिरूपणं ग्रन्थाधारे स्पष्टयत।

०५

युनिट- २

१०

प्रश्न- २(अ) नृत्यमण्डपानां निर्माणविधानं ग्रन्थाधारे प्रदर्शयत।

०३

(ब) ध्वजारोपणविलम्बे दोषाः ग्रन्थाधारे प्रतिपादयत।

०२

(क) शिवलिङ्गान्यूनधिकमानफलं सविस्तरं वर्णयत।

०३

(ड) निम्नलिखितानां श्लोकानां सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत।

०२

(१) प्रतिमालिङ्गदेवानां यावत्तिष्ठति रेणव च।

तावत्कोटी सहस्राब्धं स्वर्गे तिष्ठति कारकः॥

- (२) स्तम्भैः षोडश भिर्युक्तं तोरनादि विराजितम् ।
मण्डपे वेदिका मध्ये पञ्चाष्ट नव कुण्डकम् ।।

युनिट-३

१०

प्रश्न-३ (अ) निम्नलिखितानां श्लोकानां सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत ।

०५

- (१) लक्ष्मीर्हमनिभाश्राप्यमाना घृतघटेर्गजे ।।
वरपद्मद्वयाभीतीकरा पद्मासनस्थिता ।
(२) चामुण्डा रक्त (वरव ?) स्थूलः त्रिशूल-वरधारिणि ।।
विकृता (वावृता ?) स्याहि कपाला हि युता व्याघ्राजिनाम्बरा ।
घुटिकाढ्या शवा(सचा ?)रूढा निर्मासाति भयङ्करी ।।
(३) उमा महेश्वरं(त ?) दक्षे-मातुलिङ्ग-त्रिशूल भृत् ।।
वामेनालिङ्गयेत् कांत नागेन्द्रम परे दधत् ।
उमाहस्तो महेशस्यस्कंधेन दर्पणान्वित ।।
(४) यथा-यथा शिला सूक्ष्मा तथा -तथा महत्फलम् ।।
तस्मात्तां(तं ?) पूजयेन्नित्यं धर्म-कामा-र्थ-मुक्तये ।
(५) अनिरुद्धस्तु नीलाभो वर्तुलश्चातिशोभनम् ।।
रेखानां त्रितयं (तृतीयं ?) द्वारे पृष्ठं पद्मेन लाञ्छितम्(पद्मे नीलाशितं) ।
(ब) प्रतिमानिर्माणे ग्राह्याग्राह्य शिलालक्षणं ग्रन्थाधारे विशदं वर्णयत ।

०५
